

Bijlage IV Terugblik op gesprekken GO-RAL ambassadeurs

In oktober jl. was de GO-RAL Stuurgroep voor het eerst bijeen in de nieuwe samenstelling. Met nieuwe wethouders na de gemeenteraadsverkiezingen en een bestuurlijk vertegenwoordiger vanuit alle acht de regio's in Oost. Tijdens het overleg kwam de behoefte bij enkele wethouders naar voren om inhoudelijk bijgepraat te worden. We hebben alle acht de wethouders dit aanbod gedaan en iedereen stond hier positief tegenover. Inmiddels zijn de acht gesprekken geweest. Hieronder een terugkoppeling op hoofdlijnen van de gesprekken.

- **De opgave**

De Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) is een bijlage van het Nationale Klimaatakkoord uit 2019 dat ook het uitgangspunt vormt van het huidige coalitieakkoord. Het doel van de NAL is zorgen dat laadinfrastructuur geen drempel vormt voor de groei van het aantal elektrische voertuigen.

De GO-RAL ondersteunt gemeenten met laadconsulenten, formats voor het opstellen van visie en beleid, de organisatie van een concessie voor de plaatsing van publieke laadpalen, ondersteunende instrumenten zoals een plankaart en monitoringssysteem, en een aanpak voor binnenstedelijk snelladen en logistiek.

We staan pas aan het begin van de groei van elektrisch vervoer en de vraag naar laadpalen. Uitgangspunt is om nu de werkprocessen goed neer te zetten zodat gemeenten klaar zijn om de groeiende vraag naar laadpalen goed op te kunnen.

- **Het belang van visie en beleid**

Het opstellen van beleid is van belang om grip te krijgen op de opgave en deze goed te borgen binnen de organisatie. Het kan bijvoorbeeld helpen om binnen de organisatie tijdig voldoende menskracht te organiseren. Maar ook om na te denken over een goede ruimtelijke inpassing zodra de aantallen echt gaan toenemen.

Steeds meer gebruikersgroepen gaan elektrisch rijden, elk met hun laadbehoefte die vaak ook deels in de openbare ruimte landt. De laadvisie en plaatsingsbeleid helpt je als gemeente om regie op de opgave te houden. Doordat het beleidsveld nog volop in ontwikkeling is is het uitgangspunt om de visie en beleid elke 2 jaar te actualiseren. Vanuit de GO-RAL, en samen met de andere NAL-regio's, vullen we periodiek de formats voor visie en beleid aan met actuele informatie.

- **Uitdagingen: Logistiek**

Met de komst van gemeentelijke zero emissie zones en een landelijke subsidieregeling voor emissieloze bestelvoertuigen en vrachtwagens in 2022 neemt het aantal elektrische voertuigen de komende tijd naar verwachting sterk toe. Dat kan alleen als er ook tijdig voldoende en passende laadinfrastructuur beschikbaar is. Bedrijven willen bij voorkeur op eigen terrein laden, maar vanwege de beperkte netcapaciteit is dat naar verwachting niet altijd mogelijk. In dat geval is een collectieve laadvoorziening nodig. Zeker als het om een laadvoorziening op publieke grond gaat heeft de gemeente een rol. Maar ook in andere gevallen kan de gemeente een rol pakken om ondernemers te helpen bij

de overstap naar elektrisch vervoer zodat ze goed toegerust zijn op de komst van de zero emissie zones. De GO-RAL ondersteunt gemeenten bij het bepalen van de rol.

- Waterstof?

Waterstof kwam in een enkel gesprek ook nog aan de orde. Vanuit de provincies zien we het belang van (groene) waterstof binnen de energietransitie richting 2050. Maar op dit moment is waterstof qua ontwikkeling nog lang niet zover als batterij-elektrisch. Waterstof, waterstofstations en beschikbare voertuigen op waterstof zijn schaars en duur. Door de verliezen die optreden bij het omzetten van waterstof wil je dit bovendien inzetten daar waar je geen betere alternatieven hebt. Zoals de procesindustrie die werkt met hoge temperatuurwarmte die met een batterij niet haalbaar is.

- Netimpact

Tijdens de gesprekken is de urgentie ten aanzien van de beperkte netcapaciteit besproken en hoe dit een risico vormt voor de laadinfra-opgave. Ook andere beleidsvelden hebben hier last van, zoals plannen voor woningbouw en nieuwe bedrijventerreinen. Niet alle gevraagde netaansluitingen zullen op het gewenste moment kunnen worden aangesloten. In het P-MIEK proces gaat de prioritering plaatsvinden welke netverzwaringen als eerste moeten worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld het nieuwe bedrijventerrein of de woonwijk. De aanpak is nog in ontwikkeling. Vanuit de GO-RAL zetten we ons in om zo goed mogelijk in beeld te brengen wat er waar en wanneer aan laadinfrastructuur nodig is, zodat de informatie beschikbaar is voor een goede afweging.

- De rol van GO-RAL ambassadeur

Van de ambassadeurs verwachten we inzet om de opgave onder de aandacht te brengen bij collega's binnen de regio, bijvoorbeeld bij de regionale bestuurlijke overleggen. Het is meer dan die paar palen plaatsen in de wijk. Het gaat om grote aantallen vanaf 2025, het raakt ondernemers en hangt samen met andere beleidsvelden zoals economie, duurzaamheid en mobiliteit. En het vraagt capaciteit van de gemeente.

Ook is de ambassadeur de schakel met het GO-RAL team door signalen en/of van collega-bestuurders in relatie tot de opgave door te geven. De GO-RAL kan daarmee gericht ondersteunen, bijvoorbeeld door een presentatie, factsheet of een gesprek. Andersom wordt er soms gevraagd om aandacht te vragen in regionale bestuurlijk overleggen voor bepaalde thema's.

Alle ambassadeurs gaven aan positief tegenover de aanpak te staan. Voorwaarde is dat ze vooraf goed worden geïnformeerd. Via de laadconsulent ontvangt de ambassadeur daarom voorafgaand aan een regionaal bestuurlijk overleg een annotatie met relevante informatie over de opgave. Feedback op die informatie, als er iets mist of het juist te uitgebreid is horen we graag. Op die manier kunnen we aanpak samen nog beter maken.